

Athör ë Yüith ALARA (ALARA FACT SHEET)

Lëk alnj ë luoi wët në göth

Koc kuan lui ke yok ëbënë , koc mukmuk, koc cï luoi ë ALARA ku koc kök nhiaar kedañ ye ku looi awic bik ALARA alëk enj këne ëkï tak alnj ë loiloi ku jaal akuony wën ALARA kek looi erin agö ALARA njc ë tenö yen wic guier. Lëk wël wën alnj njec luoi apiath, wët ë göth cï njaany ku dët wën ca tak nhiaar ku ba luel tënë ALARA awic kek ëbënë bë kë lëk yok.

Yenjö ë wët dhuk nom?

ALARA anhiar dhuk nom ë wël apeidit alnj në loiloi ye gam ku looi. Wël ë lëk käk aye ALARA kony të:

- Bï yök enjö kë nhiaar koc ku leec kï në alnj nhiaar kek luoi.
- Bï yök ë alnj nö ë koc luoi ciëk nhiaar ku acikë tñj ka piath.
- Bï loiloi kuan käk njec looi bik njuen tënë koc ë luoi awic/kor nañ kë nhiaar apeil, koc mukmuk ku koc kök kë nhiaar yok në luoi dan pieth ye ku looi eya.
- Bï loiloi cï njec looi apiath nyuoth ka la tueñ bë lök kadit, miöc ku mukmuk në luoi aretic.

Luoi ë wët ye göth

Na yin annj wët ë göth ca njaany alnj këwën etñj kalëu bi thöl cökic piny të ciñuac ku abi banydu looi ka bi thääp acin ka yin nhiaar ku ba wët dun kuanyic wek kek ulä bëny tawën ë yi lui thün kua yen anjic këne wën wic cökic. Yen këne ë col jök wët ë göth cök tueñ(Abaañ tueñ). Ka raan ulä bëny jök wët ë gör cök abi këne ca luel kuany cök apiath ku abin dhuk nom tënë cï wët ë göth duñ wën luoi thün. Tënë ayi këwën cï rot looi käk ebënë kek aloi təcit emënë ë nün karou yic ku na wël kun lëk wic kë atöu cök ayer keye të bi kek looi thün,ka luoi abi nañ nün juëc nyiei ke pei . Na yin acï këwic bi luoi jat nhial wek ë raan kony yin tënë ye luoi yen ka kek awic ku bik wëtdu ë göth ca bëi nhial ben täau në bëny nom erin wët ku bi bëny ben thöl ye looi yen këne cï röt rëk.

Na yin akëc kueth wek tënë cï wët ë göth dun ëloi thün ulä këdu awic bi looi baai alnj cieñ,ke yin acuk thiëc ku anhiarku eya ba kuer da ye yok wët ë göth cï njaany kuany cök buoth yic ye dhöl athör dan ë kuëny wët cök thöl në thiönj yic. Wët dun göth abi dhiel aloi ë raan tönj ë koc wën nönj kë njc yen ci kuany akutic bi ye la gör cök

apiath ku abi wët ë göth col alec thök të ciñuac. Yen ë kuer këne acol abaan rou wët ë agöth. Akuny të bin athör thöl ë thiönj thin aye ku loi erin na wic. Yin alëu ba dhil njc ku ye anjöth lon adë ka raan abi wët ë luk njaany në kuëny yic yen thok ulä göt wärek mäktäbic ë nün kë luoi karou yic ku kääñ juëc abi looi thün tënë nün kathiär-ku-njan. Na këwën cï röt looi ë rilic apeidit, aläk kawic lon gör yen apeidit ulä akor/awic akut ë koc wën bi ye la kuany cök apieth ulä akutnhim kök wën bi röt tau në nyien ë koc yic, ku bik gör cök ku thök dë abi röt cië dhiel lëu looi thün etän alëk ka bë cieñ apeil. Ka thün ë këne yic cimënë ka raan wën gör wët ë göth ca njaany cök abi yin alëk këwen looi rot aköriëc alnj den ela tueñ cik looi ku jal ya thää bi kë gör ë wët cök thöl.

Käk wën cië lëu bë kek looi etän akë tuoc tueñ tënë bënydit ë col Executive Manager (Abaañ Diäk). Na raan ulä raan dën yen tñj ulä raan koc kony kedun wic ë këc kueth ke ca yök ë wët në agöth ca njaany ye cök löönj abaan diääk thönj nom këne yic ka wuok alëu buk yin tuoc tënë akutit ë col Akut ë kääñ looi -- the Board of Management (abaañ njan).

Kam looi raan ë wët den ë göth yen, ku yen acie wic bi kääñ ken ë cieñ eke yen njc gam cimënë ë rienke ku käk ë lëk, ka yok cië lëu buk wët ë luk ca njaany njec biöth cök në wët cün yen ke bi yok yin ayök ku buk käk wën korku ku jal këne cuk yök det tënë yin ulä wët ca gam yok yen benku tñj pei. Yok eya abi ciën tawën buok yin agäm kë cuk yök ku buk yin anjic lon adi ka yi ci kueth wët ë këwën cuk looi tënë yin etän.

Wët wën yen rilic apeil ci jat nhial alëu bi guö lac looi në nyinic ë tötönj ë kuer wët ë göth cë njääny luk ë col abaan dët-rou (Abaañ rou). Käk amat wël luel thün cimënë ë kuoc luoi, yaañ guöp raan, guëc, kuoc läät ku luoi awuöc.

Këwën bi ayi raan loi ë kuer etñj ka wöc alëu bi tuoc tënë akuma pieth wën yen bë njc la gör cök awicwic. Koc lui ke yok ku koc mukmuk awic ku bi adhiel njc lon adi wët ë luk cë njaany rilic apeil abi dhil ë ya luel ulä käk wën looi röt abë kë aluel tënë akutnhim kek looi ku tënë aguier wëu yë këk looi juar.

Njic yī nhom apīath:

- Ayī thää wën yen ë looi raan wët egöth aye pieth ba naan raan akuny bin kony ëkë dun wïc yic cimënë , agamlöön/athook ulä dañ raan wën kony yin bë luthin ku abi rot maat ke yī thin alon wën cit yī ametmetic, kääñ wën jam ke yic ulä wël kor rööm.
- Kääñ wïc luoi ëbene ku wël ë luk në göth cë ñaany aye looi kam yin ku jal aa raan looi yen ku jö raan looi në wët ë luk ulä agöth acin ayi kum ë wët ci kääñ ken wïc luoi ben luel.
- Yen ë yiny ë raan ebënë , raan muk ulä raandä wën bi kääk looi rot luel, looi wët ë luk-ñaany ku dhiel col käk aloi ka cin rioc ë wët në bi ye guör.
- ALARA ë löön akutnholm biotihic teden wël ë göth ci ñaany ku aloi tewën yen wïc kek ku löön ye ke wët thääp thöl ku kuer wën ë kuanyic tene gör wët cök ku jal adhuk nholm wël ë luk ëbene kek cë ñaany .

Yök Raan ë Kuony

Ayi raan anon yienyde tene bi yök raan ë kuony erin na kek awic bë ke kony. Raan ë kuony aye raan det wën kedun wic la nyuoth tene akut daan cimene akutnholm ë col ALARA yen ye yi muök nhial, yin kony ë tit ulä gel yi alon ë löön ku abaan pial. Kë kuany ke cök piny aye aguiet akutnhim wën kuat ë kuony looi tene wic raan akuny.

Ipswich Regional Advocacy Service

Akuny ë looi tene koc kek non tetok ci ke bel ku koc wën ye ke muuk thin në baai lon ë col Ipswich West Moreton (Ipswich West Moreton region).

Talapun: (07) 3281 6006

Imiel: idas7@bigpond.com

Kocdit ë Queensland ku Kuony abel Queensland Aged and Disability Advocacy Inc. (QADA)

Aguiet kene ë kuony looi tene raan ku ba nan yienydu thin në baai ku muök ye looi amatnhim baai cimene ë yen looi (Home and Community Care (HACC)) ALARA QLD.

Talapun: 1800 818 338

Mukmuk ë Qld (Carers Qld)

Amuk koc ë pan col Queensland aye koc ë koc muk gam wël lek ku looi ki kuony tene kek thin teden wën ë kë mukmuk luji tedit tewic kie.

Talapun: 1800 242 636

Aguiet ë Pial amiil (Mental Health Association Qld Inc).

Akutnholm kene aye kewen leu bi kony tene koc kewic pial miil. Aye lui ke tok wën njic kë. Kek akony teen koc wën ci rot kuc looi non piir cë yic riel la nhial, acie piath ku kääñ wën kec la cök , kuoc looi ku yar guop.

Talapun: (07) 3271 5544

Amatnhim Baai Mac ë Pan col Queensland (Ethnic Communities Council of Queensland (ECCQ))

Yen acol koc ke rööm kene ë kuny looi tene koc wën cie jam thon Inghelidhi ke ye thuchden tueñ kua jam në thon adocden.

Talapun: (07) 3844 9166

Akutnhim Reer Ayer ë Wël Luk-ñaany (External Complaints Agencies)

Na yin ku ca gam lon adi ka ALARA anon lon kec yen wël ë lukku ca kek luel njiec looi apiath ulä ayi thää ë kuony yin kedu cök anon käk wën ë wic kua leu ba ka buotihic piny wën tju ayer la neem ku bi yin kony në luoi wetdun ë luk them ye thöl.

Xon-gat ë Abel Luji në loiloi ë Pan col Queensland (The Regional Complaints Officer at Disability Services Queensland)

Talapun: (07) 3280 1914

Abel ku Aguiet Bei ye wël ë luk-ñaany (Disability and Communities Complaint Unit).

Gat tene: GPO Box 806, Brisbane Qld 4001

Talapun: (07) 3224 7179

Imiel: complain@disability.qld.gov.au

Wët ë Luk-ñaany tene Kocdit ci Dhiip (Aged Care Complaints Scheme)

Talapun: 1800 550 552

Akutnholm ë Pan col Australia Abel kuoc looi ku Acie Looi apiath Laac yup (Australian National Disability Abuse and Neglect Hotline)

Acin weu ë yuopic: 1800880052 TTY: 180301130